

Agenda – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 6 Rhagfyr 2023

Amser y cyfarfod: 13.30

177(v3)

Cynhelir y cyfarfod hwn ar ffurf hybrid, gyda rhai Aelodau yn Siambr y Senedd ac eraill yn ymuno drwy gyswllt fideo.

1 Cwestiynau i'r Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i'r Gweinidog ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i'r Gweinidog Materion Gwledig a Gogledd Cymru, a'r Trefnydd

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar lefarwyr y pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i'r Gweinidog ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

3 Cwestiynau Amserol

(20 munud)

Gofyn i Weinidog yr Economi

[Gareth Davies \(Dyffryn Clwyd\)](#): Beth yw asesiad Llywodraeth Cymru o effaith cau Pontins ym Mhrestatyn ar yr economi leol a thwristiaeth yn Sir Ddinbych?

4 Datganiadau 90 Eiliad

(5 munud)

Senedd Cymru
Welsh Parliament

5 Dadl Aelodau o dan Reol Sefydlog 11.21(iv) – Canser y pancreas

(60 munud)

NDM8385 [Mark Isherwood \(Gogledd Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn nodi:

a) bod mis Tachwedd yn Fis Ymwybyddiaeth Canser y Pancreas, ac mai 16 Tachwedd 2023 yw Diwrnod Byd-eang Canser y Pancreas;

b) bod y cyfraddau goroesi yng Nghymru a'r DU yn dal i fod ar ei hôl hi o gymharu â llawer o Ewrop a'r byd;

c) bod canser y pancreas yn anodd ei ganfod a bod diagnosis yn cymryd gormod o amser gyda phrosesau araf a phroffion niferus yn gadael pobl yn y tywyllwch;

d) ar ôl canfod y canser, mae pobl yn wynebu rhwystrau enfawr o ran cael y wybodaeth a'r gofal sydd eu hangen arnynt i fod yn ddigon da i gael triniaeth, gyda llawer o bobl yn teimlo eu bod yn cael eu gadael heb unrhyw gynllun cymorth ar waith, a heb help i reoli symptomau; ac

e) ar ôl cael diagnosis, dim ond 3 o bob 10 o bobl sy'n cael unrhyw driniaeth, y gyfran isaf o bob math o ganser, a bod hanner y bobl yn marw o fewn mis i'r diagnosis.

2. Yn deall bod angen i bobl sydd â chanser y pancreas gael llwybr cyflymach a thecach a ariennir drwy gydol eu diagnosis, triniaeth a gofal, a hynny ar frys.

3. Yn cefnogi ymdrechion Pancreatic Cancer UK i sicrhau bod llwybr o'r fath yn cael ei weithredu.

4. Yn canmol yr holl elusennau a sefydliadau ymgyrchu a'u cefnogwyr ymroddedig am eu hymdrechion diflino i godi ymwybyddiaeth o ganser y pancreas, ac yn dymuno pob llwyddiant i bawb sy'n ymwneud â Mis Ymwybyddiaeth Canser y Pancreas yn eu hymdrechion.

Cyd-gyflwynwyr

[Jenny Rathbone \(Canol Caerdydd\)](#)

[Mike Hedges \(Dwyrain Abertawe\)](#)

[Jane Dodds \(Canolbarth a Gorllewin Cymru\)](#)

[James Evans \(Brycheiniog a Sir Faesyfed\)](#)

Cefnogwyr

[Delyth Jewell \(Dwyrain De Cymru\)](#)

[Joel James \(Canol De Cymru\)](#)

6 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Strategaeth ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd

(60 munud)

NDM8437 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn cydnabod rôl cludo llwythi ar y ffyrdd a'r diwydiant logisteg wrth gefnogi economi Cymru.
2. Yn gresynu na fu strategaeth benodol gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd ers 2008.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i ddatblygu a chyhoeddi strategaeth benodol ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd sy'n cynnwys:
  - a) canolfannau llesiant diogel ar gyfer gyrwyr lorïau a choetsys ledled Cymru;
  - b) rhwydwaith helaeth o bwyntiau gwefru ac ail-lenwi ar gyfer coetsys a cherbydau nwyddau trwm trydan neu hydrogen; ac
  - c) newidiadau i'r system gynllunio yng Nghymru i sicrhau y gellir darparu seilwaith cludo llwythi ar y ffyrdd mor effeithlon â phosibl.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Ychwanegu pwyntiau newydd ar ôl pwynt 1 ac ailrifo yn unol â hynny:

Yn gresynu at effaith niweidiol Brexit ar y sector cludo llwythi ar y ffyrdd a'r diwydiant logisteg yng Nghymru, gyda chyfeintiau llwythi Cymru 27 y cant yn is na lefelau 2019 o hyd.

Yn credu y byddai ailymuno â Marchnad Sengl Ewrop yn rhoi hwb hanfodol i fasnach llwythi ym mhorthladdoedd Cymru megis Caergybi, a'r sector cludo llwythi ar y ffyrdd a'r diwydiant logisteg ar draws Cymru.

Gwelliant 2 [Lesley Griffiths \(Wreccsam\)](#)

Dileu pwyntiau 2 a 3 a rhoi yn eu lle:

Yn nodi bod Llwybr Newydd yn amlinellu'r ffordd ymlaen ar gyfer cludo llwythi a logisteg ac yn cefnogi datblygiad cynllun ar gyfer cludo llwythi a logisteg.

Yn cefnogi'r gwaith hwn, a fydd yn golygu ffordd aml-ddull o gydweithio gyda diwydiant i hyrwyddo:

- a) gwelliannau i'r cyfleusterau llesiant diogel ar gyfer gyrwyr lorïau a choetsys ledled Cymru;
- b) camau i sicrhau bod Cymru yn y sefyllfa orau bosibl i fanteisio ar dechnolegau newydd sy'n gysylltiedig â cherbydau newyddau trwm a choetsys trydan a hydrogen, gan adlewyrchu ansicrwydd o fewn y diwydiant ynghylch y datblygiadau hyn; ac
- c) gwaith i fabwysiadu dull cenedlaethol a strategol o wella'r seilwaith ar gyfer cludo llwythi ar y ffyrdd ledled Cymru.

[Llwybr Newydd: strategaeth drafnidiaeth Cymru 2021 | LLYW.CYMRU](#)

7 Dadl Plaid Cymru – Tlodi tanwydd

(60 munud)

NDM8435 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynnig bod y Senedd:

1. Yn credu bod yr argyfwng costau byw presennol yn dangos pa mor fregus yw cymunedau yng Nghymru i gost ynni.
2. Yn gresynu bod amcangyfrif o hyd at 98 y cant o aelwydydd incwm isel yng Nghymru mewn tlodi tanwydd yn dilyn y cynnydd yn y cap ar brisiau ym mis Ebrill 2022.
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:
  - a) gweithredu'r Rhaglen Cartrefi Clyd newydd ar fyrder i gefnogi aelwydydd incwm isel i wneud eu cartrefi'n fwy effeithlon o ran ynni y gaeaf hwn; a
  - b) gosod targedau interim yn ei Chynllun Trechu Tlodi Tanwydd 2021–2035 i fesur cynnydd.

4. Yn galw ar Lywodraeth y DU i gyflwyno tariff cymdeithasol i gefnogi'r rhai mewn angen gyda'u biliau ynni y gaeaf hwn.

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ym mhwynt 3, dileu is-bwynt (a) a rhoi yn ei le:

gweithredu'r Rhaglen Cartrefi Clyd newydd ar frys i gefnogi aelwydydd incwm isel, pobl hŷn a phobl sy'n byw gyda salwch angheuol i wneud eu cartrefi'n fwy effeithlon o ran ynni y gaeaf hwn.

Gwelliant 2 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu is-bwynt newydd ar ddiwedd pwynt 3:

cyflwyno cerrig milltir interim i'r Cynllun Trechu Tlodi Tanwydd 2021–2035.

Gwelliant 3 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn gresynu nad yw Llywodraeth Cymru wedi gweithredu'r rhaglen Cartrefi Clyd newydd cyn gaeaf 2023 er gwaethaf sicrwydd y byddai'n gwneud hynny.

Gwelliant 4 [Darren Millar \(Gorllewin Clwyd\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn nodi'r gwaith parhaus gan Ofgem a Llywodraeth y DU i gefnogi aelwydydd sy'n wynebu heriau costau byw ac i ddiogelu defnyddwyr.

8 Cyfnod Pleidleisio

9 Dadl Fer

(30 munud)

NDM8424 [Heledd Fychan \(Canol De Cymru\)](#)

Cynyddu'r defnydd o drafnidiaeth gyhoeddus: pam y dylai pobl ifanc gael teithio am ddim

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Senedd am 13.30, Dydd Mawrth, 12 Rhagfyr 2023